

جلال الدين رومی قدس سره نك

مثنوی شریفیندن صایلامه

(ترکیجه ترجمه سی)

ناشری: «ترجمان» مجرری اسماعیل غصبرینسکی.

شهر باغچه سراي.

سنه ۱۳۲۰ - ۱۹۰۲

موسی علیه السلامه بر چو بانك مناجاتی منکر

(کورندی-کیدر)

کوردی موسی بر چو بانی رو براه	دیردی دائم ای خدا وای آله
قیمده سن سن نا اولوب قوللقده بن	چار یغک دیکسم هم اولسم شانهن زن
شست و شوی جامه ایتمم دائما	ایتسم احضار لبن صبیح و مسا
دستبوس ایتسم اولوب هم پایمال	وقت خواب ایتسم فراشی بر کمال
میش و بز سا که فدادر سو بسو	هپ سنک ذکر له در بو های و هو
دیر ایدی بیهوده بو یله اول شبان	دیدی موسی کیمه بو سوز ای فلان
دیدی اکه کیم بزی وار ایلدی	بو زمین و چرخ ای اظهار ایلدی
دیدی موسی های اولدک خیره سر	نا مسلمان کافر اولدک بیخبر
بو عبشر اولدی کفر بی ثبوت	اول دهانه پنجه انداز سکوت
بوی کفر کله اولور بد بو جهان	کفر اولور دیبای دینه بدنشان
کفش و چارق سا که لازمدر سکا	اولدی آنلردن منزله کبریا
نویله سوزلردن کف ز بان	یانمیه نا آنشه خلق جهان
بوق ایسه آتش اکر بو دودنه	جان ژنک آلوده و مردودنه

بیلدك ایسه کرمعلادر او ذات ژاز و کستاخی به ایتمه التفات
دوستی بی خرددر دشمنی اولدی مولا بویله خدمتدن غنی
اولدی بوسوزلر خطاب عم و خال بیل مقدسدر صفات ذوالجلال
شیر اولور نوش ایدنه نشو و نما کفش و چارق خود محتاج با
بندکان حق ایچوندر بو ادا بنده وصفندن منزلهدر خدا
نکته انسی مرضت لم تعد اهل فقره اولدی رمز مهر وود
قول بی بسبع و بی مبصر اودر بنده بی مسمع اودر مبصر اودر
بی ادب کفتمار اوصاف آله قلبی مرده نامه بی ایلر سیاه
فاطمه دیرسک اکر بر مرده سن کرچه همجنس اولدی جمله مردوزن
قانکه قصد ایلر اولسه فرصتی کرچه حلم اوزره مشخص صورتی
اولدی اسم فاطمه مدح زنان مرد ایچون اما اولور زخم سنان
یزده وصف دست و پا ممدوحدر وصف خقدن ابد و مطروحدر
لم بلد لم بولد اولدی لایقی والد و مولودك اولدر خالق
جسمه در وصف ولادت متصل هزاره کیم مولود اوله جسم اولدی بیل
کیمده وار کون و فساده امة زاج حادث اولدی مجدته وار احتیاج
دیدن ای موسی ایدوب بسته دهان جانمی یاقدی ندامت نا کمان
جامه سن چاک ایدی آه و زار ایله دوشدی صحرايه دل غمخوار ایله

جناب باریدن عزشانه حضرت موسی علیه السلامه

(اول چوبان حقنده تنبیه آلهی اولدیقیدر)

کلدی موسایه همان وحی خدا ایلدك بر بنده من بزدن جیدا
وصل ایکن تقریب ایکن سندن طلب فصل و هجرانه ندر آیا سبب
قادر ایسك ایتمه تجویز فراق انقض الاشیا عنیدی الطلاق
هر کسك وار سیره نده بر صلاح هر کسه بخش ایلم بر اصطلاح

مدح آنک فهمنده اما سا که دم
 جمله دن ذات معلوم غنی
 امرمک ضمننده یوقدر با که سود
 مدح هندی اولدی هندی اصطلاح
 انلرک تسبیحی اولدی قدس ذات
 صانعه کیم منظر زبان و قالدیر
 ناظر قلبز اولورسه کر خشوع
 قلب ز برا جوهر اولدی سوز عرض
 بی عمل الفاظ و اضممار و مجاز
 جاننده بر عشق آتشن قیل التزام
 بیلسکه ای موسی ادیبان بشقه در
 هر نفس عشاق اولور سوز امتزاج
 سوزده سهو ایتسه آکا یوقدر وعید
 غالب خون شهیدان اولمز آب
 قبله رسمی یوق درون کبه ده
 مستدن رهبرلک ایتمه نجست وجو
 ملت عشق اولدی عادتدن جدا
 لعل اکر مهر اولمه نقصان دکل

موسی علیه السلامه چو بانه عذر ایچون وحی

(کلدی کیدر)

بعد ازان حق سر موسایه نهان
 قلب موسایه دوشوب بر او ز که حال
 کیم ازلدن اولدی پران ابد
 وحی اسرار ایتدی سکم اولمز بیان
 ایتدی دیدار ایله کفتماری خیال

بعد ازین شرح ایلمک قابل دکل
 سویلر ایسم حیرت ادراک اولور
 چونکه حقدن اولدی موسایه خطاب
 بیر و آناری اولدی سوسو
 نقش پای مردم شوریده حال
 بر قدم بالا جوزح کاهی نشیب
 کاهی موج آسا اولور عالی عام
 یازدیغی که خاکه وصف حالدر
 عاقبت چوبانی بولدی چون کلیم
 یوق سکا آداب و ترتیب سخن
 کفرک اولدی دین و دینک نور جان
 ای معافی یفعل الله مایشا
 دیدی ای موسی بن آندن غافل
 صد هزاران سا که کیندم متصل
 تازیانه رخشم ایتدی جلوه کر
 ایلمک ناسوتی لاهوته قرین
 سوبلمکدن حالم افزون اولدی بیل
 نقشکی آیینده کورسک عیان
 دم که مردنایی ایلر نایه بیل
 امدی سندن خالقه حمد و سپاس
 حمدک اول چوبانه نسبت معتبر
 چون یقین ایله غطا مرفوع اولور
 رحمت حقدر قبول ذکر بیل
 کیم نمازی انک آلوده بخون

کیم آنک شرحنده عاجز جان ودل
 یازمق استرسم قلملر چاک اولور
 اول چوبانی بولمغه ایتدی شت ب
 ایتدی اول شوریده حالی جست و جو
 بکازمز نقشای پی غیره محل
 بر قدم چون فیل رفتار عجیب
 کاه ماهی کیبی رفتاری شکم
 سانکه بر رمل آشا رمالدر
 دیدی زده اولدی دستور کریم
 هر نه استر ایسه قلبک سویله سن
 حقدن اولدی سا که احسان امان
 بی محابا سویله اول خاطر کشا
 شمدی بن آغشته خون دلسم
 سدره اولدی منتهای سیر دل
 ایلدی مضمار کردونی کذر
 دستکه بازوکه اولسون آفرین
 ایتدیکم بو کشفه کو حالم دکل
 نقشکی آیینه نک ایتمه کمان
 نایک استعدادیدر مردک دکل
 اولسه خوشدر حال چوبانه قیاس
 لیکن اولدی حقه نسبت مختصر
 دوری ظن و کمان مدفوع اولور
 چون نماز مستحاض منفعل
 سنده ذکر آلوده تشبیه و چون

لیک ناباکی باطنسدر بلا	خون ناباکی ایدر تطهیر ما
آنی تطهیر ایلمک ممکن دکمل	کیم زلال لطف حقن غیری بیل
معنی سبجان ربی اولسه حال	سجدهده مانع دکمل شکل هلال
سؤ حاله عفوک ایت حسن جزا	ای وجود آسا سجودم ناسزا
ایلمر انجاسی رهین و رد تر	حلم حقنددر زمینه بو اثر
سوسو ایلمر کمل و سنبل بدید	کیم اولوب مستور لطفی هر بلید
حسرتا یالیتنی کنت تهراب	دیر سینهکار اولشم همچون غراب
دانه چین خاک اولیدم باری بن	کماش مبعوث اولمیدم خاک کدن
یوق بنمچون بو سفرده ارمغان	چون سفر ایتدم بو یولده صدغمان
اولمامش زیرا سفردن سودمند	طپراق اولمق میان ایلمر دردمند
روبراه آلمق آکا صدق و نیاز	روی کردان ایتمش آنی حرص و آز
سرافرازیدر آنکچون رسم راه	ایتسه بالایی طاب هر بر کیه
انده ظاهر قوت نشو و نما	تا نباتات ایلیه میل علا
خشکی و نقصان اولور انده عیان	سر بخاک اولدقده اما بی کمان
سا که مرجعدن اولور فیض فتوح	عالم بالایه اولسه میل روح
وصف حالک لایجب الافلین	سرنکون ایتسه سنی میل زمین

بر صاغرك خسته قوکشوسنك عیادتنه

(واردیفیدر)

بر اصمه دیدیلر بیلکم سنك	خسته اولدی شمدی یار مسکنك
کمندیه دبدی اسم گوش کران	نیجه ایلمر استماع این و آن
خستهده آواز اولور صغف اوزره هم	لیکن اولدی چاره سز کیتمک اهم
ایلمر تحریک لب ایتدکجه بن	سوزلر بن بیموده تخمین و ظن
نیجهدر حالک دیدکده بن آکا	اول بحمدالله خوشدر دیر بسکا

شکر ایدوب ما کولن ایتد کده سؤال
 نوش باد ایله دیرم کیمدر طبیب
 بن دیرم انسه مبارکدر قدم
 نجر به ایتدک آنی بز خو بدر
 ایتدی چون قلبنده حفظ اجو به
 صورتی حال دیدی کویا مرده یم
 اول اصمک سوزلرندن ما حصل
 چون غداسن صورتی دیدی زهر مار
 بعدزان دیدی اطیبان عجب
 دیدی عزرائیلدر وار ای کشی
 حقیقی بیمارک یانندن شادمان
 دیدی خسته بو عدوی جان ایمش
 خاطر بنیماره دوشدی دمبدم
 بر کشی ایتسه غذا ناخوش طعام
 کظم غیظ ایت اولمه قیه کارا کر
 خسته بی صبر ایددی اولدی تندخو
 ویردیکی اوزره سوزن آسون حریف
 خسته یمه اولدی عیادت تسلیت
 اولسه کوردی دشمن زار و نزار
 نیجه لر وار طاعنه ایلر شتاب
 ایدی عصیانده او طاعت اختمفا
 اول اصم مانندی اولدک سانکه سن
 شاد اولوب محصول قولی بوند
 کندی به آتش ایدوب افروخته

ما شبایا نوش شر بتدر مال
 دیر فلا ندر با که البت اول ادیب
 واردیفی برده اولوو علت عدم
 قنده وارسه حاصلی مرغو بدر
 خسته یمه کتدی او صاحب نجر به
 شکر ایدنجه کلدی بیماره ام
 دوشدی جان خسته یمه دیرک خلل
 دیدی اولسون عاقبتلر بيشمار
 قنغی کسدر چاره پرداز سبب
 دیدی غایتمه مبارکدر ایشی
 ایلدی شکر عیادت اول زمان
 بیلمز یم جار بد بیمان ایمش
 کیم ایده ارسال بیغام ستم
 آنی استغراغه سعی ایلم تمام
 تا اوله محشرده حالک معتبر
 دیدی آیا قنده در اول هرزه کو
 اولمشیدی اولزمان حال ضعیف
 بو عیادت اولدی خصم عافیت
 علتندن خاطری ایلر قرار
 صدقی یوق دل بسته اجر و ثواب
 اول کدر در سن آنی صاندک صفا
 حال معکوسی عیادت ایتدی ظن
 حقیقی همسایه نک ایتدم ادا
 خسته نک کو کلمنده اولدی سوخته

یا قدینک آتشدن ایله اجتناب
دیدى بر اهل ریا ایچون رسول
اشته بو خوفیله ای اهل تننا
کیم بنم یارب نمازم قبل امن
اول قیاسی کور اصم ایتدی رواه
باخصوص اوله قیاس حس دون
کوش حـک لایق حرف ایسه هم

باغبانک بر صوفی و فقیه و شریفی مکر

(ایله بر برندن جدا ایتدی کیدر)

باغنه بر باغبان ایتدی نظر
بیری صوفی بیری سید بر فقیه
دیدى واردر بنده حجت بی تصور
بونار اوج بن بر کشی بم ابتدا
بر برندن چون قاله تنها رفیق
اولا صوفی به اولدی حیلله ساز
دیدى وارسن داره ای مرد حلیم
کتدی صرفی اول ایکی یاره دیدى
هپ سنک فتوا که در اعزازمز
بو ایسه شهزاده مهر و وفا
کیمدر اما کیم او صوفی خسیس
آنی کلدکده همان دفع ایلکز
باغه منت بوق فدا جانم سزه
اولدیلمر مقبون وضع دلفریب

کوردیکم باغینه کیرمن اوج نفر
هر بری صورنده مقبول و وجیه
لیک ایدر رحمت جماعتده ظهور
بر برندن بونلری ایتیم جدا
انتقام و دفعه میکندر طریق
تا ایده یارانی اندن بی نیاز
ایله همراهانه احضار کایم
سن فقیه اولدک بو امت سیدی
شهر علمکله در پروازمز
اولدی سید خانه زاده مصطفی
کیم اوله اشراف ایله بویله جلیس
باغک بر هفته سز مهمانی سز
صانکه نور دیده سز بن عاجزه
اولمسیدی آه تلوین حبیب

چونکه برزاه اولدی صوفی اولزمان
 دیدی ای صوفیء دون و نا مقبول
 بوبله می دیدی جنید و بایزید
 صوفی به تنهاده اولدی چوب زن
 دیدی صوفی نویم ایدی کذر
 سز بنی اغیاردن عد ایتدیکنز
 بن نه کوردمه کوررسز سز دخی
 بو جهان کوه اولدی سن بر کفتکو
 کوردی صوفی قیدینی چون باغبان
 دیدی ای سید یوری کاشانه به
 خانه ده خدمت ایدر قیماز وار
 چونکه سید کندی دیدی ای کوزم
 اول شریفک نا بجای جنبشلی
 یوق زن و فعل زن ایچون استناد
 نسلن ایتمکده علی ایله نبی
 اکثر ابنای زنا و زانیان
 هر کیمک کیم دور ایله باشی دونر
 کندی حالن سویلدی شخص فضول
 اولمه بداصل و بددل باغبان
 چونکه مقتون اولدی افسونه فقیه
 دیدی ای خر باغه کیمدن دعوتک
 شیر بچه چون اولور مانند شیر
 ایدی اول ظالم شریفک کارنی
 اولدی کین اوزره لئیمان پلید

چوب زن اولدی آکا اول باغبان
 باغمه بی رخصت ایلمسن دخول
 قذغی شیخ و پیره اولدک سن مرید
 سرشکسته، نیم مرده اولدی تن
 ای رفیقان غافک اولمک الحذر
 خیله به مقتون اولوب ردا ایتدیکنز
 بویله عیارک اولور چوق برزخی
 بر صدار عودت ایلمر پرغلو
 بر بهانه ایدی بییرینه همان
 کیم قودم قوشلق طعامن خانه به
 سویله و برسون بوفقه و هم قاز وار
 سن فقیه وقت سن یوقدر سوزم
 کیم بیلور آنک نه ایدی مادری
 ناقصات العقابه اولمز اعتماد
 مدعیدر عصر مزده چوق غبی
 هر کسک حقهنده ایلمر بدکمان
 ظن ایدر دونمکده خانه سر بسر
 دوردر اول سوزدن اولاد رسول
 اولمز ایدی طغه کوی خاندان
 کندی آردنجه او مسکار و سفیه
 بومیدر میرائی حاشا حضرتک
 شبه پیغمبر ندر سنده فقیر
 اهل بیته خارجی اطوارنی
 آل عالیشانه چون شمر و یزید

سید اولدی زخم ظالمدن خراب
حاضر اول قالدك چوسن تنها و فرد
سن بنی فرض ایت دکل یار و شریف
باعث اولدی فرقته مکر و غرض
کتدی سید چونکه دیدی ای فقیه
وارمیدر فتوی الکنده ای فضول
یازدیمی بو رخصتی صاحب و سیط
دیدي حقدر همان ایله جزا

بر چقالك بویه کوپنه دوشوب بویانیدیغندن ❦

(ناشی ابنای جنسه طاوس اولمق ادعاسن ایتدیکیدر)

بر چقال اولدی اسیر خم رنك
موی جلمدی اولدی رنکین بالتمام
پشم رنکین ایله اولدی خوشنما
کورددی کنندین سبز و سرخ و زرد فام
دیدي آنار ای چقالچق حال نه
بونشاط ایتمش سنی بزدن جدا
بر چقال ا که دیدي کیم ای فلان
صنعت ایله عزم ایدوب تا منبره
سعی قیلدك کورمدك بر آب و تاب
مظهر تاب انبیا و اولیا
التفات خلقه طالب اولدیار
دورلو رنك ایله کلمنجه اول چقال
دیدي بر خوش باق بکاهم رنکمه

ایلمدی اول خمده بر ساعت درنك
دیدي طاوسم اولوب علوی مقام
آفتاب اولدی آکا رونق فزا
خود فروش اولدی شغالانه تمام
سنده بو شوق و سرور بال نه
سا که قندن بو تکبر بو ادا
سخرمی اولدك یا مجنون زمان
لاف حسرت اوله خلقه یکسره
اولدی بی شرمی سکا شرم و حجاب
اولدی بی شرم و حیا اهل ریا
ظاهر و باطنده کاذب اولدیار
ایتدی کوش اهل لومه قیل و قال
بر صنم مالک دکل نیر نکهمه

سجده دن لایقمی اولمق سرکشان	بولمشم کاشن کبی بوز لون و شان
نامم اولسون فخر دنیا و رکن دین	کر و فر و آب و تابمدن همین
ذاتم اولدی لوح شرح کبری یا	یعنی اولدم مظهر لطف خدا
بر چقالده وارمی بو حسن و جمال	ای شغالان اولمسون نامم شغال
فی المثل پروانه و شمع اولدی لر	هپ چقاللر کلدیلر جمع اولدی لر
دیددی طارس نر عالی مقام	دیدیلر شمعی نه اولسون سا که نام
کلمستان ایچره اولور لر جلوه کر	پس دیدیلر آ که کیم طاوس لر
دعوی به برهان کر کدر آ ز و چوق	سندده وارمی او یله جولان دیددی بوق
دیدیلر طاوس اولمق ناروا	صوت طاوسانه وارمی دیددی لا
رنک و دعوی ایله اولمز خود نما	طلعت طاوس اولور فیض سما

ح صبیانک خواجه لرینه القای وهم ایتدی کیدر

جمله ذاهب بر طریق و مذهبه	کوندز اولدی کلدی صبیان مکتبه
تا کله اول او یار حیله کار	ایتدی لر بیرون درده انتظار
مقتدادر سر همیشه پای ایچون	چونکه اول سردار ایدی بورای ایچون
کیم اوله اول مشرق نور سما	ای مقلد بیشر و اولمه آ کا
دیدی خیر اوله که رویک زرد قام	کلدی چونکم خواجه به و بردی سلام
جانشین اول یوری اولمه یاوه سنج	دیددی خواجه بنده بوق آثار رنج
انسدک انسدک قلبه اولدی نامزد	ایتدی دفع اما غبار وهم بد
ایلدی فی الجملة اول وهمی زیاد	کلدی بر آخر او قولی ایتدی یاد
حالنه حیرتله اولدی منزوی	بو یله بو یله وهمی اولدقده قوی

ح وهم و خیال ایله خواجه نک خسته اولدیغیدر

جامه خوابه ایلدی خرمن درست	خواجه اولدی بیم و او هام ایله سست
کیم نیچون بوق حاله انده عجب	کلدی بی مهری همسردن غضب

رنك رو بيمدن بنم و یرمز خبر
 كندی حسن و جلو سندن اولدی مست
 تمند و سرکش كلمدی ایتدی دق باب
 دیدی خاتون خیر اوله سرعت ندر
 دیدی رنك رویه باق کورسن
 اوله سن مسکنده همطاق و رواق
 دیدی زن ای خواجه سنده عیب یوق
 دیدی ای قجه دخی سنده لجاج
 کوری ذنکده یوق جریم یقین
 دیدی خاتون اشته باق آینه یه
 دیدی مرآتکده سنده وارکه سن
 ایله تعجیل اوزره فرش جامه خواب
 زن توقف ایتدی مرد ایتدی صدا
 خواجه نك فراشه دوشوب خسته لك وهميله

(ناله ایتدی کیدر)

جامه خوانن ایتدی آماده عجز
 اتهام ایلر بنی سویلر ایسم
 فال بد دلخسته ایلر آدمی
 قولدر بیغمبرك بو بی غرض
 سویلسم قولمدن ایلر بد خیا
 خانه دن استر بنی بیرون ایده
 جامه خوابی ایتدی خواجه جایگاه
 اولدی صبیانه نشیمن انده پاك
 دیدیلر بو اولمدی حبسه مفید
 دیدی امکیان یوق دروئیدر بو سوژ
 سویلمزسم جد اولور رنج والم
 نا سزا بیهوده رسم ماتمی
 کیم تمارضدن اولور حاصل مرض
 دیرکه خلوت ایله قصدی سو حال
 فسقی اجرا ایتمکه افسون ایده
 اولدی کاری ناله و افغان و آم
 درسه آغاز ایتدی ایلمر اندوهناك
 بو بنا اولدی حذاقتندن بعید

﴿ ایکنجی کره صبیبیان صوت بلند ایله ﴾

(قرانتمز خواجه نك دردرسز افزون ایدر دیو وهمه القا ایتد کلمر ایدر)

ایتدی اول ذیرک صبی صبیبانه بند ایدر نا درسی آواز بلند
صوت عالیده دیدی ای کودکان صوتمزدن خواجه یه واردز زیان
خواجده افزایش ایلر دردرسز فلس ناچیز ایله لابقی ضرر
خواجه تصدیق ایلدوب دیدی همان دردم افزوندر سزه رخت امان

﴿ بو مکر ایله صبیبیانك مکتبیدن خلاص ﴾

(اولدقلر ایدر)

دیدی تعظیم ایله صبیبان ای کریم سندن اولسون دور دائم رنج و بیم
هر بری شاد ایتدی عودت خانه یه سانکه قوشلدر درکه طالب دانه یه
آنلره مادرلری ایتدی عتاب روز مکتب لعه ایلر سز شتاب
شمدیدر آنجق سزک تحصیل کنز ترک مکتبده ندر تعجیل کنز
عذر ایدوب آنلر دیدی ای مادر آه یزده یوقدر جرم و تقصیر و کنه
خواجه بر حکم قضای آسمان شمدی بیمار و سقیم اولدی همان
دیدی مادر سزده در مکر و خلاف ملعه قصدیلدر تزویر و لاف
خواجه یی فردا کر کدر جست و جو ظاهر اولسون صدق و کذب و کف کو
دیدی بسم الله ای مادر همان صدق و کذب اولسون تیفیحصله عیان

﴿ امهات صبیبیان خواجه نك عیادتنه کتد کلمر ایدر ﴾

مادران اولدی صباح ایله روان کوردیلر کیم خواجه بیلمار کران
اولقدر اولمش عرقریز لحاف رو و سر بسته اسیر انحراف
ایتمده پنهان انین و آه و وا جمله لاحول ایله اولدی داد خواه
دیدیلر خیر اوله خواجه دردرسز باشک ایچون یوغیدی یزده خبر

دیدنی بنده بیخبر ایدم همان
 ایلدی اشغال شغل قال و قیل
 جد ایله مشغول اولنجه آدمی
 کور زنان مصری یوسفدن مکر
 الارین قطع ایتدیلر حیران ولال
 ای نیجه مرد شجیعک وقت حرب
 اول ینه درکار دست کیر ودار
 تا کورنجه دستنه کلمش ضرر

اول مرغ گرفته نك قد به سیدر که کچمش شیشه پشیمانلق ﴿﴾
 ﴿ ایتمیوب تدارک وقتی فکر ایله و روزکار یسکی پشیمانلق ﴾
 (ایجاب ایدر نسنه دن محافظه ایله دیو وصیت ایلمشدر)

بر کشی بر مرغی قیادی صید دام
 سن هزاران کباو و میش ایتدک غذا
 بر زمانده اولمدک آنارله سیر
 قیل بنی آزاده اوچ پند ایدهیم
 ایلیم دستکده یخند اولسی
 پند نالت اوله بالای درخت
 دستنی اوزره ایتدی بو رشمه سخن
 پند اول اولدی دستمده تمام
 دیدنی کچمش نسنه به سن چکمه غم
 دیدنی صکره اولدی جسممده مقیم
 سا که هم اولادکه دولت ایدی
 فوت ایتدک اولمدی قسمت اودر
 وضع حملنده مثال حامله

مرغ آکا دیدیکه ای مردهمام
 چوق شتر قر بان ایچون قیلدک فدا
 بس سنی سیر ایتمز اجزای فقیر
 حمق و عرفانمله خرسند ایدهیم
 نانی دیوار اوزره اولسون منجلی
 کیم بو اوچ پند اولدی نور شمع بخت
 اعتماد ایتمه محاله کمسه دن
 قیلدی آزاد ایتدی دیواری مقام
 چونکه سندن کندی حسرت چکمه هم
 اون درم مقداری بر در یتیم
 او یله کوهر مایه رفعت ایدی
 مثلی یوق در ایدی تحقیقی بودر
 خواجه نالان اولدی بو آلام ایله

دیدنی اول قوش ایتمدممی سا که بند
 کچدی کنندی چون نیچوندر یا بو غم
 هم ایکنجی بندم اولدی ایله یاد
 اوج درم یوق بنده مقدار وجود
 خواجه کلمدی کندیه دیدی قنی
 دیدی آنرا له عمل ایتدک عیان
 ایلمک بند جهول خوابناک
 چاک جهل و ححق ایچون اولمز رفو

اول اعرابینک حکایتیدر که انبانی پرنان ایکن کلمبی
 (آچلقدن هلاک اولوب کلمبه نوحه کنان و شعر کویان و سرور و)
 (کوب اوله رق کریه ایوردی و آکا حیف و در یغ کملوردیکه)
 (کلمبه بر لقمه ویره)

سک کر سنه مرده کریان اول عرب
 کچدی بر سائل دیدی بو کریه نه
 دیدی ملکم ایدی بر کباب نکو
 باسپان شب ایدی صیاد روز
 دیدی یارنجی ندر زخمی ندن
 دیدی صبر ایله چو کار ایتمش مرض
 بعدازان دیدی آ کلا ای مردحر
 دیدی نان و زادر اهدر بنم
 دیدی اول کلمبه نیچون امساک نان
 یولده نان کیرمز اله چون بی درم
 دیدی طپراق باشکه ای پرستیز
 اشک خوندر غم آنی ایتمشدر آب
 خوار ایدر کلمیتن ابلیس وش
 آغلیوب دیر ایدی واحزن و کرب
 نوحه و زاری کیمه بو فربه نه
 اشته یولده مرده در اول نیکخو
 دزده سدراه و صیده داغسوز
 دیدی جوع الکلب اولدی داغزن
 صابرینه فضل حقدندر عوض
 پس ندر دستکیده بو انبان پر
 کیم بو قوت ایله بولور قوت تنم
 دیدی اول حده دکل میل جنان
 رایسکان کوز یاشی اما دمبدم
 بر دیلم نان سا که اشک کدن عزیز
 خوبدر خون عیثن بیل تراب
 باره کلدنر خسیس بارکش

بن غلامم آكه كيم صائمز وجود
 آغلادئچه آسمان كريان اولور
 اول مس برهمنه عبدم كه او
 انكسار ايله كرك دست دعا
 مطلبك ايسه خلاص چاه تنك
 مكركى ترك ايله مكر حقى بيل
 مكرك اوله چون فنای مكر رب
 اول كمينه اجر كمتدر بقا

اقربا و متعاقباتي مجوزنه نصيحت ايتدكلر يندر

جهل ايله مجزونه دبدي ابهان
 اندن اعلا دلار بار صد هزار
 ديدى صورت ظرفدر حسن ايسه مى
 سر كه و يردى سزله اول كوزه دن
 بخش ايدر بر كوزه دن زهر و عسل
 كوزه ظاهر در و ليكن اول شراب
 قاصرات الطرف اولدى ذوق جان
 قاصرات الطرف اولدى اول مدام
 صانكه دريا خيمه در انده حيات
 ماره اولدى زهر قاتل قوت و برك
 صورتى هر نعمتك هر محنتك
 كورديكك اجسام و اشيا ده عيان
 كاسه و كوزه كبرى هر جسمى بيل
 كاسه ظاهر انده مخفى عيش جان
 صورت يوسف ابدى بر خوب جام

اولمدى ليلیده چندان حسن و آن
 شهر مزده ماه وش شهرت شمار
 مى ويرر اندن بكا معبود حى
 اولميه تا عشقى سزده نقش تن
 هر كسه دست ازل عز وجل
 اولمدى مشهود چشم نا صواب
 ليك هر نا اهله كوستر رمز نشان
 ظرفلر اولدى حجابى چون خيام
 بط ايچوندر ليك زاغانه ممت
 ماردن غيره و ليكن درد و مرك
 آكه دوزخدر سنك خود چنك
 قوت ظاهر آنلره اما نهان
 انده هم قوت اولدى هم عكس مخل
 لذتن طاعم بياور آنجق همان
 نشوومند ابدى بدر اندن مدام

ليك زهراب ايدى اخوانه يقين
 هم زليجا اولدى آندن نشوومند
 نشوؤ يعقوبدن بشقه آكا
 درلو درلو شربت اما كاسه بر
 بو جهانندن كوزه باده عبير
 ديده نا محرماندن اول زنهان
 يا الهى مستدر ابصارمز
 باطن و ظاهر بر اولدى خافقين
 سر ك اولدى كاشف اسرارمز
 اى خفى الذات محسوس العطا
 سن مثال باد بز كويا غبار
 بز چو باغ سبز و سن فيض بهار
 روح سنسن بز مثال دست و پا
 سن چو عقل اولدك بز چون زبان
 سن چو شادى بز ايسه خنده مثال
 بزده جنبش هر نفس بى اشتباه
 دور سنك آسيا هر صبح و شام
 اول منزله وهم و قال و قيلدن
 بو ادادن بنده بى صبر و تلاش
 اول شيان دير ايدى ساكه اى خدا
 تا كه تطهير ايليم بيراهنك
 كمسه وجد ايله آكا اولاز نديد
 عشقى خر كان ايدوب فرق السما
 چونكه بحر عشق بز دان ايدى جوش
 اولديلر نخوت فزاي خشم و كين
 عشقندن بر نشوه اما سر بلندن
 اولدى يوسفدن دلارا بر غذا
 قالميه تا شك ايچنده غيب و سر
 كوزه ظاهر انده مى بى ريبدر
 محرمه ايكن هويدا و عيان
 ايله معسفو ثقلت اوزارمز
 نور كك مقهورى نورالمشريقن
 قدرتك تفجير ايدر انهارمز
 قدرتك آبنده بز مثل رحا
 باد مخفيدر غبارى آشكار
 فيض پنهان لطفى اما آشكار
 قبض و بسط دست اولور جانندن روا
 بو زبانه عقل اياه اولدى بيان
 خنده شاديدن ايدر اظهار حال
 دو الجلال سرمدى ايچون كواه
 بس وجود آبه شاهددر تمام
 باشمه طبراق بنم تمثيلدن
 هر نفس دير ساكه جان اولسون فراش
 قيل تल्पف بنده جو بانندن يكا
 ايليم رومال دست و دامنك
 ليك تسبيحنده تقصيرى بسديد
 جان طالبدر سك خر كاه آكا
 آنده قلب اولدى نفاور سنده كوش

— بر قزوینی یاغری اوزره کبودی نقشله شیر —

(صورتی مراد ایدوب زخم سوزن سبببیلله بشیمان اولدیغیدر)

بر حکایت سویلم کوش ایت عیان
کتف و دست و نلار بن بی نفع و سود
دیددی بر دلا که بر قزوینی کل
دیددی مطلوبک ندر ای پهلوان
شیر نقش ایت طالع اولدی اسد
دیددی قنغی عضوکه نقش ایلم
چونکه اولدی نقشه سوزن کیر کار
پهلوان اکه دیددی ای مرد پاک
دیددی سن شیر امر ایتدک بسکا
دیددی ایتدم ابتدای نقش دم
صورت شیرک دم و دمکاهی آم
بی دم اولسون شیر ای صورت نکار
جانب دیکر طوتوب نقاش مرد
دیددی نالان قنغی اندام اولدی بو
دیددی کوش اولسون لازم دکل
بینه بر عضوه سر آغاز ایلمدی
بو اوچنجی قنغی عضویدر عجب
دیددی اولسون بی شکم بو شیرنر
ایلمدی دلا کی حیرت بی زبان
ابکنه سن جالیدی یره اول اوستاد
شیر بی کوش و شکم بی دم عجب

کیم بو ایدی عادت قزوینیان
نقش سوزنله ایدرلردی کبود
ایله بر نقش کبود بی بدل
دیددی نقش صورت شیر زبان
دقت ایت رنگ کبودیده مدد
دیددی ایله لوح پهلویه رقم
رنجش سوزندن اولدی بیقرار
بو نه صورتدر بی ایتدی هلاک
دیددی قنغی عضوه ایتدک ابتدا
دیددی هیچ قویرق کر کمز ای کوزم
ایتدی دمبسته بی ایله نسگاه
زخم سوزن ایلمدی تا جانه کار
بی محابا نقش و یردی اکه درد
دیددی نقش کوشدر بی کفتکو
ترک نقش کوش قیل ای ساده دل
بینه قزوینی دهن باز ایلمدی
دیددی بو نقش شکمدر بی تعب
زخم سوزن جانمه ایتدی اثر
بر زمان انکشتن ایتدی بر دهان
دیددی کیم کورمش جهانده داد داد
بو یله شیری ایتمشدر صنع رب

ای برادر درد نیشه صابر اول
 انلره کیم ایتدیلم ترک وجود
 کیمکه قهر انکیز نفس کبر اولور
 چونکه شمع قلبی اولدی شعله تاب
 کورکه حق اسحاب کهنه بیگمان
 خار معفو جمال کل اولور
 بیل ندر تمظیم حق محو وجود
 بیل ندر تحقیق توحید خدا
 کسب نور ایتمک دیلرسک همچوروز
 وارلغک حق وارلغنده محو قیل
 هپ من و مادر ادای صحبتک
 بر قورد ایله دلکو خدمت شیرده عزم

(شکمار ایتدکلر یدر)

ایتدی شیر و کرک و روبه قصد صید
 اتفاق اوزره ایدوب تا کیم شکمار
 ایتدی یعنی بو اوچی اطرافی کشت
 کرچه شیره اولدیلم فنک طریق
 بویله شاهه لشکره حاجت دکمل
 بویله ماهه عاردر اختر عیان
 اولدی مأمور «وشاورهم» رسول
 جو ترازوده رفیق زر اولور
 شمعی کورکیم روحه تن همراهدر
 بو جماعت ایتدیلم چون عزم کوه
 اولدیلم کهمساره دام انداز کید
 اوله لر نخجیر ایچون سر پوش کار
 اولدیلم صید افکن صحرا و دشت
 انلره اکرام ایچون اولدی رفیق
 لیک رحمتدر جماعت متصل
 اولدی آنجق جود بخش اختران
 رأینه محتاج ایکن جمله عقول
 صانمه کیم جو زرله همجوهر اولور
 کاب گاهی حارس درگاهدر
 اولدیلم خدام شیر پرشکوه

کاو کوهی و بز و خر کوشدن
 کیمکه شیر اردنجه ایبار اول شتاب
 بیشه زاره کلدیلر کهساردن
 قورد ایله داسکویه دوشدی بو طمع
 اول طمع انلردن ایتدی عکس شیر
 کیمکه اسراره اولور شیر و امیر
 حفظ قلب ایت بیش کاملده خنذر
 سویلهز کرچه بیلور چرم خری
 شیر بیلدی آنسارک افسکارنی
 دیدی نغسنده سزه لازم چیزا
 رأیمه راضی دکل اندیشه کز
 اولدی بدن رأیکز اذعانکز
 نقش نقاشه نیجه نخوت ایدر
 با که بویله ایلیوب ظن خسیس
 حقه سو ظن ایدن باطل خیال
 ایلیم تخلص ننگ راستمان
 صورتا خندان بو فکریله اسد
 مال دنیا ضحک شیر اولدی همان
 فقر و رنجوری سکا بسدر سند
 آرسلان قوردی امتحان ایچون کل بو

(صیدلری سن تقسیم ایت دیندیکیدر)

دیدی اصلان قورده کل سن قسمت ایت
 قسمت امرنده و کیلم اول بنم
 دیدی ای شه کاو وحشی یکسره
 عداه میل ایت قسمتکده دقت ایت
 جوهرک بیلسون بو طبع روشنم
 طغمه شاهانه در سن سرورزه

اول کچی اولدی وسط بنده وسط
دیددی اصلان سویله ای کرک دنی
کرک جنس کلب ایکن کنندین کورر
دیددی کالی ای کرک خر مشرب بری
انده چون بوق رشد و مغز معتبر
دیددی اثبات وجود ایتدک بسکا
اولمدک فانی حضورمده بسنم
جمله شی هالکدر الا وجه حق
کیم اولورسه وجه باقی به سزا
کچدی لادن اولدی اول الاده بیل
اولکه ما و من دیبسه درکاهده

قسمتمده بی ادبلك ایتدک دیو شیر کرکی

(تأدیب ایتدی بکیر)

باشنی قوردک قوپاردی چون اسد
نقمته اولدک سزا ای کرک بیر
بعدزان روباهه شیر ایتدی نظر
سجده ایتدی دیدی بوکاو سمین
بو کچی وقت میان روز ایچون
شام وقتنی هم بو خزرکوش لطیف
دیددی ای روباه ایتدک دقتی
سا که کیمدر سویله استاد بزرک
دیددی چون خدمتمده اولدک بیخطا
اولدک ای روباه چون صادق بزه

نا ایکنی باش اولمیه مقصوده سد
اوامدک چون مرده بیش امیر
دیددی سن قیل قسمت امرن معتبر
شاهه قوشلق طعمه شی اولسون همین
یخنیلق اولسون شه فیروز ایچون
شاه ایچون لایق اوله نقل لطیف
کیمدن او کرندک بو دلکشن قسمتی
دیددی ای شاه وحوش احوال کرک
وار سکا ایتدم بو اوچ صیدی عطا
سا که آزار اولمدی لایق بزه

بز سنك اولدق سنك جمله شكار
 كرك حالندن كه عبرت كيرسن
 عاقل اولدر كيم بيلوب كيفيتي
 دلكو اولدم ايتدي شكر بيحساب
 با كه اول ايلسه فرمان اكر
 امدى شكر اولسون بزه پروردگار
 كيم ايشتك قهر و عدل خالقى
 تا كه اول كركانك احواليله بز
 بو جهندن وصفمز فخر جهان
 استخوان و پشم كركان سلف
 عاقلى ايلر مهمساز معاد
 اهل عبرت صاحب خبرت اولور
 پاىكى كردونه وضع ايت آشكار
 سز دكل رو به ياننده شيرسن
 غيرك احوالندن آلدى عبرتى
 ديدى قورد آردنجه شير ايتدى خطاب
 وار ايدى تخليص جاننده نظر
 ويردى اسلاف امدن اعتبار
 ايتدى مقهور امتان سابقى
 همچو رو به حفظ آداب ايدى بز
 امت مرحومه ايتدى بسى كمان
 اولدى پند حصه داران خائف
 استماع حال فرعون و عاد
 بوخسه حالى غير ايجون عبرت اولور

حضرت لقمانه غلامان و خواجه تاشلرى

(باغدن جمع ايتديكمز ميوه اري لقمان ييدى ديو افشرا ايتديكلر يدر)

مالكي ياننده لقمان خوار ايدى
 خواجه ارسال ايتدى باغه قوللرى
 اولدى لقمان آنلر ايجنده طفيل
 ميوه بسى جمع ايلدوب هر بز غلام
 ميوه بسى اكل ايتدى لقمان ديديلر
 چونكه لقمان ايتدى تفتيش سبب
 ديدى لقمان اويله بيلكه سيدا
 امتحان ايت جمله مز سن اى كريم
 هر فضايه سير جالاك ايدى لم
 سائره نسبتله بيمقدار ايدى
 جمع ايجون هر ميوه شيرينترى
 پرمعانى تيره صورت همچوليل
 اكل و بلغ ايله اولوردى شادكام
 خواجه لقمان اوزره اولدى كچ نظر
 خواجه تيزير و عتابه آچدى لب
 عبد خايندن دكل راضى خدا
 قيل بزي نوشنده ماء حميم
 سن سوار اول بز پياده كيدلم

انده نمييز اوله خبث سيرتي
 خواجه اولدی ساقی ماء حمیم
 بمدزان کشت ایتدیروب دشت ودری
 اولقدر انده نك و تاز ایتدیلسر
 قیئه آب کرم اولمنجه ککارساز
 قیء ایدوب لقمان حکمت انصاف
 اولدی لقماندن بو حکمت رونمود
 شول کون اسرار سرائر سر بسر
 انلری سیراب ایدوب ماء حمیم
 مزهم تلخ اولدی بد زخمه دوا
 چون حبیب ایچون حبیبات اولدی کار
 بو ایکیدن قنفسیدر مطلبک
 مستعد اول نوره قصدک نور ایسه
 ماسوا فکریله اولمه مضطرب
 بر صوفی مسافرک مرگبنی جهت سماع

(ایچون صوفیلر فروخت ایتدیکیدر)

کلدی یولدن تکیه به بر صوفی جان
 ویردی دستیله آکا آب و علف
 خدمتمنده احتیاط ایتدی ولی
 هب فقیر ایدی گروه صوفیان
 ای توانکر اکه اولمه خدمه ناک
 بالضرور اول صوفیان بی نوا
 چون ضرورتله اولور میته مباح
 مرگبن آخوره چکدی ناکهان
 اوپله صانمه اولدی ذکر ما سلف
 یوق قضا کلدکده سعیک مدخلی
 قول کادالفقر کفرا خود عیان
 بر کنه ایتسه فلقیر لجامه چاک
 اول خری بیع ایتمکی کوردی روا
 فاسده واردر ضرورتدن صلاح

اول حماری صاندیلر اولدم همان
 خانقاهه دوشدی صیت عشق و شوق
 دیدیلر تا کی بو صبر و روزملر
 بزدہ مخلوقز که واردو جانمز
 تخم باطل صاحبدیلر کچ کتدیلر
 اول مسافر قطع ایدوب راه دراز
 اولدی صوفیلر نوازشکار آکا
 انلرک میلن کوروب دیدی اودم
 لقمه یندی اولدی آغاز سماع
 دود مطبخ کرد فرش صوفیان
 کاه دست افشان قدم کوب نیاز
 هر زهان اولمز مساعد روزکار
 او یله صوفی صانمه اما نور حق
 بو یله صوفی بیکیده بردر غیریلر
 چون سماع ایتدی تمامه اقران
 خر برفت و خر برفت ایدی اصول
 درلر ایدی پای کویان تا سحر
 آنلره تقلید ایدوب صوفی تمام
 کندی چون کریمیت جوش و سماع
 خانقه خالی قالب صوفی همان
 رختن الدی حجره دن اولدی بدر
 ایتدی همراهانه وصل ایچون شتاب
 دیدی خادم صویه اولمشدر دلیل
 کلمدی خادم دیدی صوفی قنده خر
 الدیلر اندن ادام و شمع و نان
 اولدی شب لیل سماع و عیش و ذوق
 تابکی زنبیل ایله در یوزملر
 بو کیجه دولتسکه وار مهمانمز
 قالب بی روحی جان ظن ایتدیلر
 رفیح دیده کوردی انده عز و ناز
 اولدیلر هپ خادم دلدار آکا
 بونده ایتمزم طرب قنده ایدم
 سقفه دود و کرددن کلمدی صداع
 بر طرفدن اشتیاق و وجد جان
 اولدیلر که صفه اوزره سجده ساز
 اولسه صوفیلر نوله بسیار خوار
 سیر چشم ایده آنی بی دق و لق
 آنلرک دولتلمرنده معتبر
 مطرب آغاز ایتدی بر ضرب کران
 بر حرارت جمله یه بولدی وصول
 کف زنان خر رفت و خر رفت ای پسر
 خر برفت آغاز سن ایتدی مدام
 کوندز اولدقده دینلدی الوداع
 اولدی کرد افشان رخت میهمان
 نسا ایسه بربرایه پالان خر
 کوردی خر بوتق ایلدکده فتح باب
 دون کیجه زیر صویبی اولدی قلیل
 دیدی خادم رشخند اتمه پتر

دیدنی تسلیم ایلم سا که خری
سا که و یردم ایلم سندن طلب
ایتمه بحث نا موجه هر بکا
دیدنی پیغمبر و داعده تمام
اولمیوب راضی ایدرسک کر عناد
دیدنی با که غالب اولدی صوفیان
سن کدیلمر بیتمه آندک حاکم
بونجه آجه نیلسون بر پاره نان
دیدنی فرض ایت الدیلر سندن خری
سن کلوب نیچون دیمز سن کیم بکا
کیمده ایسه بن آلوردم اول خری
چونکه حاضر جمله قابل ایدی کار
شمیدی کیمدن ایدیم قاضی به داد
سن نیچون کلمز دیمز سن ای غریب
دیدنی کلمد نیجه کیز واللہ بن
سوزلرک اولمشدی خرف ای پسر
بن رجوع ایدوب دیدم واقف ایمش
دیدنی آنلرده بو ایدی کفتکو
آنلره تقلید ایله اولدم حزین
سیمما تقلید قوم جاهلین
اول جماعتدن بکا عکس اولدی ذوق
اویله عکس استر اولوب سیلاب وش
ابتدا عکس اولدی تقلید صریح
ترک یاران ایتمه بی تحقیق حال

سن آکا اولدک موکل بن بری
آلدیفک و یر ایلمه سو ادب
اولکه بن و یردم سکار دایت بکا
آلدیفک و یرمک کر کدر ای غلام
اشته قاضی شرعه لازم انقیاد
شویله کیم دوشدی درونه بیم جان
بر دخی اندن قالورمی هیچ اثر
یوز کویک بر کر به یه و یرمز امان
ظلمه لایق کوردیلر بن کمتری
مرکبک عصب ایتدیلمر ای بی نوا
یا و یردم آنلره بر قاچ زری
هر بری خود شمیدی اولدی تارو مار
بو قضا سندن بکا ای بدنهاد
ظاهر اولدی بویله بر ظلم عجیب
تا سنی آگاه ایدم بو قصه دن
جمله دن افزون اولوب شوریده سر
بن دیمک لازم دکلی عارف ایمش
با که شوق و ذوقله خوش کلمدی بو
لعنت اولسون بویله تقلیده همین
ایتدی ابراهیم خشم آفلن
کو کلم اول عکسیه ایتدی عرض شوق
کورمیه دریاده عکس آبکس
بیل دوام حالی تحقیق صحیح
بی صدف قطره کهر اولمق محال

استرایسك چشم و عقل و سمعی صاف
چون طمعدن اولدی تبقایدی آنك
حرص مطعومات ابله ذوق و سماع
كر طمع آیینده طوتسه قرار
كر ترازوده اولیدی میل مال
قومنه هر بر نبی دبردی مدام
اولدی چون حقه دلالت دعوتم
اجرت کارم ندر دیدار یار
تسلیت بولم هزاران ایله بن

چاك استار طمع قیل بی خلاف
نوری محجوب اولدی عقل روشنك
اولدی عقله سدره اطلاع
اول نفاقیله اولوردی طعنه خوار
مستقیم اولمزدی انده وصف حال
سزدن ای قوم استمم اجر پیام
بخش ایدر اول ایکی باشند اجرتم
استمم اولسه اولورسه صد هزار
اوله منز شبه شبه در عدن

بر کسه خانه سنده بر خرسزی طوتمغه

(قریب اولمش ایکن دزد آخرك آوازه سیله مقصود فوت اولدیغیدر)

بو آکا بکزرکه شخص دزد بین
ایکی اوج میدان اوشخص اولدی روان
چونکه آخر حمله ده اولدی یقین
غیری بر دزد ایتدی آردندن صدا
بو یکا تعجیل قیل ای کاردان
دیددی واردر غالباً دزد دکر
چون زن و فرزند اوله علت نمود
بو مسلمان ویردی لطف ایتدی خیر
شفقت امیدن ایدوب بدخواهدن
دیددی احوالی ندر سویله بکا
دیددی نقشی پای دزد اشته عیان

خانه سنده طوتمغه اولدی یقین
ایلدی دزدی تعب زار و دوان
دسترس بولمق خیالیله همین
دیددی کل کور بو بلایی ابتدا
کور ندر بونده بو فریاد و فغان
عودت ایتمزسم اگر ایله ضرر
بنده چکدم طوتنکه بو دزدی چه سود
دونمسم واردر ندامتله کندر
سارقی ترك ایتدی دوندی راهدن
کیمدن آهنگ فغانك هر یکا
بو پکا کتمش او دزد بدنشان

داشته نقش پای دزد قلیبان وار همان آردنجه بسدر بو نشان
 دیدی ای ابله نه سویلرسن بکا بولمشیدم بن او دزدی اول بکا
 دزدی آوازکله ترك ایتدم مکر صاندم آدم بن سنی سن ایسه خر
 پس ندر بو هرزه کاری ای فلان اصلی بولدم بن ندر نقش و نشان
 دیدی حقندن سا که کوسترم اثر بو نشان بسدر حقیقتدن خبر
 دیدی ابله سن یاخود طرارسن بلکه سنده دزد ابله همکارسن
 ایتمشیکن خصمی بن مقهور شان سن خلاص ایتدک بکا و پردک نشان
 سن جهت کوبنده یوق قید جهات واصله لازم دکلدن بینات
 صنعه ناظر مرد محجوب الصفات پس صفتارده قالور مهجور ذات
 واصلان چون غرقه ذات اولدیلر هیچ صفاته آنلر ایلرمی نظر
 قعر جوده اولسه اعضا و سرک رنک آب اولمق نه ممکن منظرک
 طشره چیقسک رنک آب ابله اکر پس پلاس ایلر سنی پوشید سر
 جرم خاصان اولدی طاعات عوام وصل عامی بیل حجاب خاصه تام
 شاه ایتسه هر وزیری محتسب شاه مبغضدر آکا صانمه محب
 هر کنه ایتمشدر البت اول وزیر محتسب اولمق آنی ایلر حقیر
 محتسب اولمه بریسی ابتدا محتسبک منصب رعنا آکا
 کر وزیر ایکن اولورسه احتساب قبیح فعلیدر سبب اولور مصاب
 چون سنی درگاهه دهوت ایتدی شاه صکره کر ایلرسه رد پیشکاه
 بیل آکا بر چرمک اولمشدر سبب جهلله سن جبری ایلرسن طلب
 دیرسن او یله قسمت اولمشدر بکا یا نیچون دون دولت ال و بردی سکا
 نعمتی بیلمز اسیر جهل اولان قسمتن ایلر فزونتر اهل اولان

اول هندونك حكایتی در كه اول كیار كندیده

(اولدیغن بیلمیوب یاراننه طعن و جنك معامله سن ایتدی کیدر)

چار هتدو واردیلر بر مسجده تار کوع و سجده بی معراج ایده

اولدیلر نیت ایدوب تکبیر ساز ایده ار تا کیم خشوع ایله نماز

چون مؤذن کلمدی بیرری نا کهان دیدیکم آکا دکال وقت اذان

اول بری دیدی اولوب تأدیپ ساز ایلدك کفتار باطلدر نماز

هم اوچنجی دیدیکم بیچاره سن کندیکم کور آکه اولمه طعنه زن

دیددی دردنجی بحمدالله بین ایتدم آنلر کبی قطعاً سخن

پس نمازی جمله نك اولدی تباه عیب کو البت اولور کم کشته راه

شغل عیب نفس ایدن اولدی سعید کورمه هر عیبی نفسندن بعید

چونکه نصف ذاتی نقص و عیبدر نصف آخر مختلفی عیبدر

چونکه وار باشکده اون زخمك غمی باشکده لازمدر ایتك مرهمی

عیب ریشه مرهمی قیل جست وجو اولدی مکسوره خطاب ارحموا

سنده یوغیسه او عیب اولمه امین عیب اوله شاید سنکچون درکمین

لا تخافوا اولمدی حقندن خطاب پس نه آسایس قننی خوف و حجاب

نیجه بییل ابلیس اولور کن نیکنام کورکه آخر اولدی رسوای انام

عالمه مشهور ایکن طاعت ایله اولدی معروف جهان لعنت ایله

چونکه یوق امنك ندر بوهای و هو شسته خوف ایله کوستر صکره رو

ساده روسن کلمدن خطك مدد ساده روی غیره ایتمه طعن و رد

انی کور بر مبتلا و دردمند چاهه دوشمش ساکه بسدر نصح و بند

دوشمدك سن کیم آکا اول بند اوله عبرت آل تا ساکه زهری قمند اوله

✻ عطار لر بازارنده عطر رایحه‌سندن رنجور ✻

(و بیهوش اولان دباغك قصه‌سیدر)

اولدی چون بازار عطاره روان	برکشی بیهوش اولوب دوشدی همان
باشی دوندی بی مجال اولدی تنی	یقه‌دی بوی عطر عطاران انی
موقفی اولدی میان ره‌کدر	لاشه وش افتاده اولدی بیخبر
جمله‌سی لاحول کو درمان کنان	اوستنه جمع اولدیلر خلق اولزمان
کیمی ایلر روینه رش کلاب	کیمی کفیله ایدر تفتیش تاب
اول کلاب امثالیدر بی قیل و قال	انی بیلمز کیم آکا تغییر حال
که‌کل ترله دواده بمضیلر	بعضر مالش نمای دست و سر
اول بری تخفیف اثوابه مجد	اول بری ایتمکده تبخیر ایله جد
اول بری مستقصی بوی دها	اول بری نبض تجسده عیان
خلقی تشویش ایتدی عاجر همچونیش	پاده‌می نوش ایتدی یا بنک و خشیش
کیم فلان افتاده در حالی خراب	اقر بایه کتدی بیغام شتاب
شهره شهر اولمه‌ده اول مبتلا	کیمسه بیلمز اوله صرع و ابتلا
کاره واقف ایتدی تعجیل قدم	بر قرن‌داشی اوده دباغ هم
خلقی کچدی اوستنه کلدی همان	فضله سک آستیننده نهان
چون سبب ظاهر در آسان خدمتی	دیدنی معلوم نندندر علتی
چاره‌سی رنجک خراش دل اولور	کر سبب مجهول ایسه مشکل اولور
دانش اسباب دفع جهلدر	چون سبب معلومک اولدی سهلدر
تو تو بوی آور سرکین سک	دیدنی نفسنده آنکه چون مغزورک
قسمتن ایسلر دباغ‌تله طلب	چون آنک کداری حددر تا شب
خسته‌یه عادته تدبیر ایله سن	بویله مرویدر که جالینوسدن
چاره معناد ایله در بیل حکمتی	چون خلاف عاده‌دندر علتی

اولدی سرکین ایله مانند جعل	آ که وارددر کلاب ایله خال
پس آکا سرکین وسکدندر علاج	کیم آنکله ایلمشدر امتزاج
الخبیثات للخبیثین اولدی بیل	بو کلامی بیش و پس اندیشه قیل
ناصران ایلر کلاب و عنبری	آ که تدبیر دوی بهتری
بس جبیهانه نه لایق طیبات	نا سزادر ماره تکلیف نبات
وحی عطرندن اولوب بیهوش و کم	دیدیار انا تطیرنا بکم
رنج و علتدر بزه بو خوش مقال	وعظ کز اولمز بزه فرخنده فال
تا اوله سزدن نصاحله خطاب	ایلرز رجم ایله اجرای عذاب
لغو ایله لهو اولدی بزده کارکر	اصلمزده یوق نصیحتدن اثر
قوت دل بزده دروع و لاف ولاغ	بزده شور معدهدر حکم بلاغ
رنجمر اضعاغ و افزون استرز	عقل ایچون داروی افیون استرز

﴿ بو جهان خوش ایدی اگر موت اولمسه نه؟ و دنیا ﴾
 ﴿ خوش ایدی اگر ذوالی اولمسه ﴾ دیمین مغفله جوابدر

دیددی برکمسه نه خوش ایدی جهان	اولمسیدی پای موت انده نهان
دیددی بر مرد اولمسه موت انده هیچ	نسنه دکمزدی جهان هیچ هیچ
نفعی یوق بر خرمن دشتی صفت	کمسه یه اولمزدی اندن منفعت
اوله صلاندک کیم ممات اوله حیات	خاک شوره تخمک ایتدی بی نبات
عقل ناقص اولدی بیل معکوس بین	کیم حیاتی اول کور موت ای عبین
سن حقیقت سرن ایله روشنا	کوستر اشیایی کماهی ربنا
موتدن حسرتکش اولمز مردکان	قلت طاعاتدر حسرت همان
یوخسه صحرادر مقامی چاهدن	بس اکا عیش و صفادر انجمن
ضیق ماتمدن اولوب اول مستریح	ایلر اول دم نقل صحرای فسیح
مقعد صدق اولدی یوق انده دروغ	باده خاصی نه بیلسون مست دوغ

مقعد صدق اوزره حقانی جلیس آب و کلدن رسته نور ایله انیس
 بر ایکی دم قالدی اسباب حیات سعی قیل کیم اوله مردانه مemat
 وارد اولمشدر قیامتده خبر امر اولوب اجسامه قالقر سر بسر

اول آتش پرست که دریاده غرق اولورکن

(فریاد ایله آتشدن استمداد ایتدیگیدر)

بر مجوسی کیم بیلوردی حقی ناز بحر هند ایچره اولوب کشتی سوار
 باد شرطه راه رشد کتدی همان چقدی بر باد مخالف ناکهان
 غرقی چون درک ایلدی اول پرخرد ناره یالواردی که یا نار الممد
 یانهرق یاقیلارق اول بر قرار ناله ایله سویلر ایدی نار نار
 بو جهانده هر کسه بر اعتقاد اولدی پیدا آ که ایلر اعتماد
 اکله من نولدی طریق مستقیم کبر اولور استغفرالله العظیم
 کل حزب حالی ایله پر فرح غافل اولمش بیلمز آنی مقتبج
 حاصلی در یایه دوشدی کبر دون اضطراب ایله چو ضفدع سر نگون
 دپردی آه ایله امان یا نار نور لطف ایدوب امداده کل ایله ظهور
 نیجه بیلدر سا که بنده اولمشم بن حیات و موتی سندن بیلشم
 آنکچون حق بیلوردم بن سنی تا که بویله دمده قورتار سن بنی
 غرق ایتمکده بنی بو آب شور ملک و اولادمدن استر ایده دور
 دستگیرم یوق چو سندن غیری کس آتسا سنسن بسکا فریاد رس
 وار ایدی یاننده بر ملاح پیر اولدی بر تخته یوزنده ناکزیر
 کولدی انک بو سوندن پخته مرد دیدی ای مغرور و مست و یاوه کرد
 آتشی کیم ایلمشسن سن پناه اولدک اندن صدقله امداد خواه
 بحر ششدر ایچره اولسه اول اکر شمدی سندن اولمشیدی چوق بتر

خالق آتش بستر فریاد رس
اندن امداد استه سن ای بی بصیر
و بردی عقل و جان و دینی اول سکا
آج بصیرت کوزینی کور آنی سن
چون دیمه چون بیللمه بیچون بیل آنی
حقی بیل هم حقی استه هر نفس
جمله دستر اوزره دردست خدا
چون یدالله ایدیهم دیدی
دهری خلق ابدی عدمه کتم ابدی
هر نه وار سنده خدانک فضلی بیل
شمسه کرچه آسمان اولدی مقرر
فرض بیل عرفانی تحصیلدار اول
معرفت جان اولدی انسان جسم اولور

خالق بول خلقی قو ای هیچ کس
که ا کنا یوقدر شریک و هم نظیر
غیری به اتمه رجا و التجا
اول خدا بین سبر قیل عرفانی سن
حد و قصددن جمله بیرون بیل آنی
غیر حق یوقدر سکا فریاد رس
زیر و بالاده اودر یوق ماعدا
پس حیات و موت اولدی دریدی
آدمه لطفیله « کرمانه » دیدی
وارلفیکک جمله سن بی اصل بیل
زیر و بالا اندن آلور نور و فر
امرکن دن واقف اسرار اول
معرفتسن لاشی و بی اهم اولور

بو حکایت اختیار خلقی تقریر ایدوب

(تقدیر و قضا سلب اختیار اتمدیکن بیان ایدر)

شحنه شاهی به بر سارق دیدی
دیدی شحنه هر نکیم بنده ایدم
بر دکاندن الهه کس بر قرب اکر
مشت اوررسن باشنه اول احمقک
چونکه بو برترده عذرای فضول
نیجه ایلرسن بو عذره اعتماد
بو یله عذر ایله اولور ای نابیل

هر نه ایتسم اولدی حکم ایزدی
حکم حق اولدی کوزم نوری بودم
حکم حقدر اولدخی خود ای پسر
قو یرینه بو یله در حکمی حقت
اوله بقالک یا ننده نا قبول
قرب اؤدرهاده ظاهر در فساد
خون و مال وزن نه ایسه هپ سبیل

هر کس ایلمسن سبلمتک برکنده تر	نفسنی اول عذر ایله مضطر ایدر
عذر ایله مدفوع ایسه حکم خدا	آنی تعلیم ایله فتوی ویر بسکا
بندهده وار خشیت و صد آرزو	باغلیدر خشیتله دستم سو بسو
بس کیم قیل عذری تعلیم ایت بسکا	عقدهدن اولسون کشاده دست و پا
اختیاری ایلدک بر بیشهیی	اختیاره صرف ایدوب اندیشهیی
نیچون ایتدک اختیار اول صنعتی	غیر صنعتیلردن ایتدک عزلتی
چونکه کلمدی نوبت نفس و هوا	اختیار بیست کس واردر سکا
آله کر بر جبهسندن یار سود	اختیار جنک ایدر جانندن ورود
چونکه کلمدی نوبت شکر نعم	اختیارک بوق حجردن بلکه کم
عذر دوزخ بو اولور اندیشه قیل	کیم بو یاقمقده بی معذور بیل
کمه بو حجتله معذور اولمدی	بنجه جلاددن دور اولمدی
بس بو رسم اوزره جهان منظومدر	اول جهانک حالی خود معلومدر

Maşın

qarad

g

gapter

ga

garaj

gar

gajler

gapter

r

ga

r

garizov

garaj garajovca